

Schurft

(scabiës)

1. Wat is schurft?

Scabiës of schurft is een besmettelijke huidziekte die veroorzaakt wordt door een klein beestje, de schurftmijt. Deze is niet met het blote oog te zien. De mijt graaft gangetjes in de huid en legt daar haar eitjes. Deze gangetjes zijn soms als rode streepjes te zien. Er kunnen ook rode bultjes en blaasjes ontstaan. De mijt veroorzaakt jeuk.

Schurft komt over de hele wereld en ook in Nederland regelmatig voor.

2. Waar en hoe kan je schurft oplopen?

Besmetting kan plaatsvinden door **langdurig, frequent** lichamelijk (huid op huid) contact met iemand met schurft, zoals bij lichamelijke verzorging en seksueel contact of door gezamenlijk gebruik van bed, kleding, verkleedkleden en knuffels. Besmetting door gewoon handen schudden komt niet voor.

3. Wat zijn de ziekteverschijnselen van schurft?

Een van de belangrijkste verschijnselen is jeuk. Die kan over het hele lichaam voorkomen, vooral 's nachts en als het warm is. De jeuk wordt steeds erger. Op de huid kunnen blaasjes en rode bultjes ontstaan, bijvoorbeeld tussen de vingers, aan de polsen, buik, billen en voeten. Soms zijn de gangetjes die de mijt in de huid heeft gegraven als rode streepjes zichtbaar. Vanwege de jeuk kan de huid opengekrabd zijn. Alleen bij kleine kinderen kunnen de verschijnselen ook optreden op de hoofdhuid.

4. Duur tot verschijnselen

De eerste keer dat iemand besmet raakt duurt het 2 tot 6 weken voordat verschijnselen optreden. Wanneer iemand opnieuw besmet raakt treedt jeuk al na een paar dagen op.

5. Immuniteit

Er ontstaat geen immuniteit tegen de ziekte. Mensen kunnen meerdere keren schurft krijgen.

6. Welke mensen lopen (extra) risico op schurft?

Iedereen kan schurft oplopen. Mensen die reizen van en naar het buitenland en daardoor niet in hun eigen of niet in een schoon bed slapen hebben meer kans schurft op te lopen. Ook mensen met wisselende seksuele contacten, personeel in (zorg)instellingen en dak- en thuislozen hebben meer kans om met schurft besmet te raken.

7. Besmettelijkheid voor anderen

Mensen kunnen elkaar besmetten met de schurftmijt, maar zoals uit bovenstaande blijkt gebeurt dat bij normaal sociaal contact niet zo makkelijk.

Zolang mijten en eitjes aanwezig zijn is iemand besmettelijk. 24 uur na een effectieve behandeling is een patiënt niet meer besmettelijk.

8. Maatregelen om schurft te voorkomen

Er is op dit moment geen vaccinatie tegen schurft en er zijn ook geen medicijnen om de ziekte te voorkomen.

Gebruik geen ongewassen kleding, knuffels en beddengoed van een ander. Denk ook aan verkleedkleden.

Neem eventueel op reis een eigen lakenzak mee.

9. Huisarts

Ga bij klachten naar de huisarts.

De huisarts kan schurft vaststellen door een mijt aan te tonen. Soms verwijst de huisarts naar een huidarts (dermatoloog).

10. Behandeling

Schurft is met medicijnen (tabletten) of een crème goed te behandelen. Lees de bijsluiter goed door en volg de gebruiksaanwijzing. Zwangeren en kleine kinderen krijgen een andere geneesmiddel voorgeschreven om schadelijke effecten te voorkomen. Raadpleeg ook de bijsluiter.

11. Nacontrôle

Het is niet nodig dat de arts na de behandeling de huid controleert.

12. Genezing

Schurft is goed te behandelen. Na behandeling is de patiënt ongeveer na 6 weken klachtenvrij. Ook na genezing kan er nog lang jeuk blijven.

13. Complicaties

Door krabben kunnen huidirritaties en ontstekingen ontstaan.

14. Extra maatregelen

Bij een patiënt als huisgenoot:

Informeer huisgenoten en andere mensen met wie langdurig, intensief contact heeft plaatsgevonden, omdat zij risico hebben gelopen ook besmet kunnen zijn. Huisgenoten moeten allen tegelijk behandeld worden, ook als ze geen klachten hebben (zie 10).

Om na te gaan wie er nog meer gelijktijdig mee behandeld moeten worden kan overleg plaatsvinden met de GGD. Een gecoördineerde aanpak kan nodig zijn om de aandoening te bestrijden en te voorkomen dat meer mensen besmet raken.

15. Dagverblijf, school, werk

Bij een patiënt:

Na behandeling kunnen de patiënten gewoon naar het werk, de school, de crèche, of het dagverblijf.

Een patiënt met schurft is al besmettelijk voordat de verschijnselen optreden. Daarom kunnen andere mensen al besmet zijn. Zelf thuisblijven of thuishouden van een kind met schurft helpt niet om verspreiding van de ziekte te voorkomen.

Bij een patiëntje:

Informeer wel de leiding van de school, het dagverblijf of de crèche, omdat het om een besmettelijke ziekte gaat. De leiding kan dan andere ouders informeren, zodat die alert kunnen zijn op verschijnselen van schurft bij hun kind.

Bij een volwassen patiënt:

Vraag advies aan de GGD over het al dan niet informeren van de leidinggevende van het werk.

Kinderen en volwassenen die geen verschijnselen hebben van schurft:
Een schurftpatiënt is al besmettelijk voordat hij verschijnselen van schurft heeft. Daarom kunnen in theorie anderen al besmet zijn. Zelf thuisblijven of kinderen thuishouden helpt niet om schurft te voorkomen.

16. GGD

De GGD probeert te achterhalen waar de patiënt de schurft heeft opgelopen en wie er nog meer besmet kan zijn. De GGD kan mensen die risico gelopen hebben waarschuwen en zorgen dat zij ook onderzocht en behandeld worden.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de GGD, afdeling infectieziekten, 088 22 99 222.